

Toekomstgesprekken bij hartfalen

Astrid Schultz *cardioloog SZ*

Femke Meinen *hartfalenvpk thuiszorg*

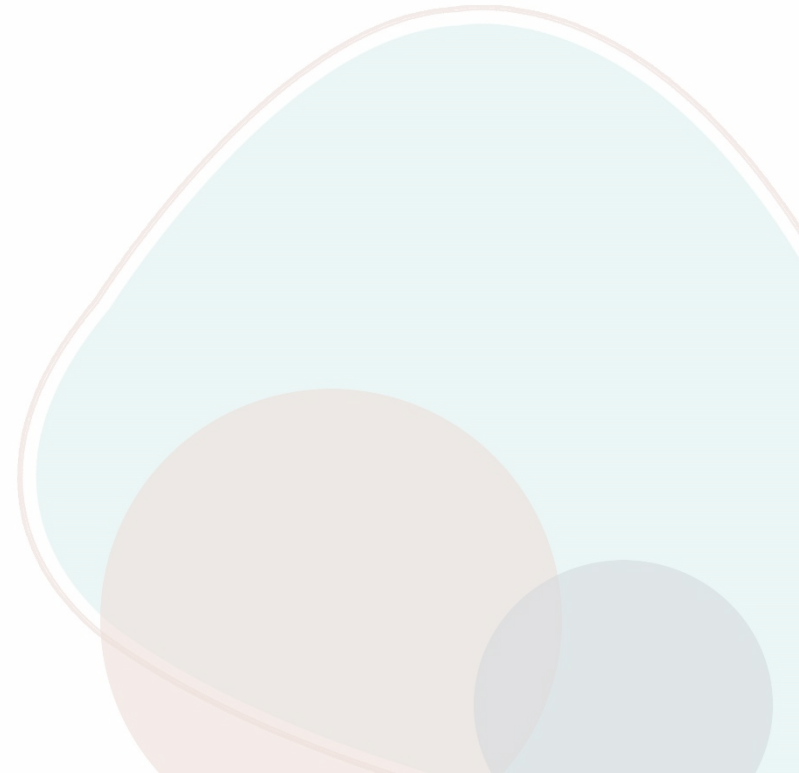
Henk Jan Besselink *huisarts, kaderarts PZ*

Marianne den Boer *VS cardiologie SKB*

Voorstelrondje en wat doen we vandaag in deze sessie?

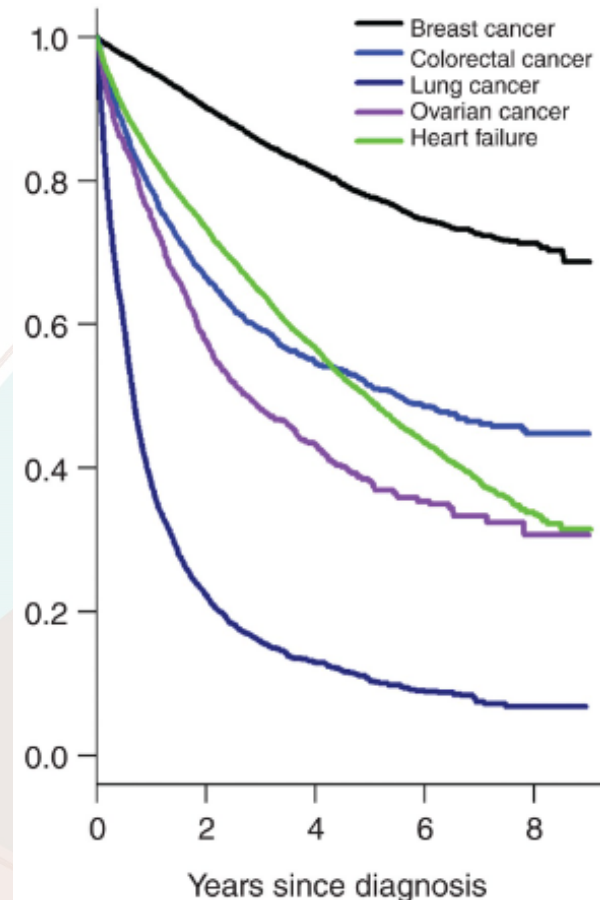
- Korte introductie hartfalen
- Discussie aan de hand van 3 stellingen

Waarom is het belangrijk om over hartfalen te praten?

- Hartfalen is een **chronische, progressieve** ziekte
- De **prognose** van hartfalen is verbeterd, maar blijft **somber**
 - 1-jaarsoverleving: 81%
 - 5-jaarsoverleving: 48%
 - 10-jaarsoverleving: 26%
- **243.100** HF-patiënten in NL (52% ♀)
Jaarlijks **38.000** nieuwe patiënten

Mamas A et al., Eur J Heart Fail. 2017 Sep;19(9):1095-1104.

Verschillende typen hartfalen

- Onderverdeling hartfalen op basis van pompfunctie/linkerventrikel ejectiefractie

HFrEF	HFmrEF	HFpEF
Hartfalen met verminderde ejectiefractie LVEF $\leq 40\%$	Hartfalen met mid-range ejectiefractie LVEF 41-49%	Hartfalen met behouden ejectiefractie LVEF $\geq 50\%$

Behandelingsopties

- HFrEF

ACE/ARNI	B-blokker	MRA	SGLT2-remmer	Diuretica
----------	-----------	-----	--------------	-----------

 - Niet-medicamenteus: CRT, ICD, behandeling etiologie, steunhart, harttransplantatie
- HFmrEF

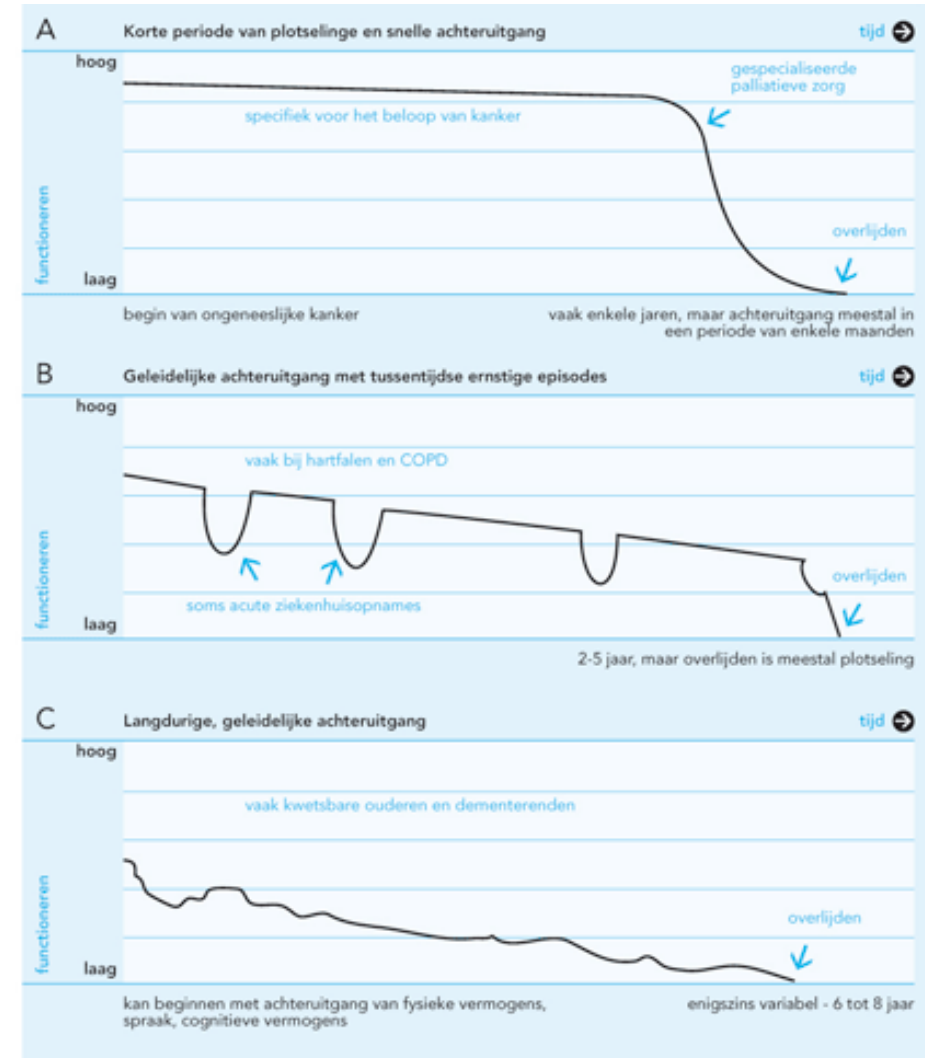
Diuretica	SGLT2 remmer	ACE/ARNI	MRA	B-blokker
-----------	--------------	----------	-----	-----------
- HFpEF

Diuretica	SGLT2-remmer
-----------	--------------

Beloop palliatieve fase hartfalen

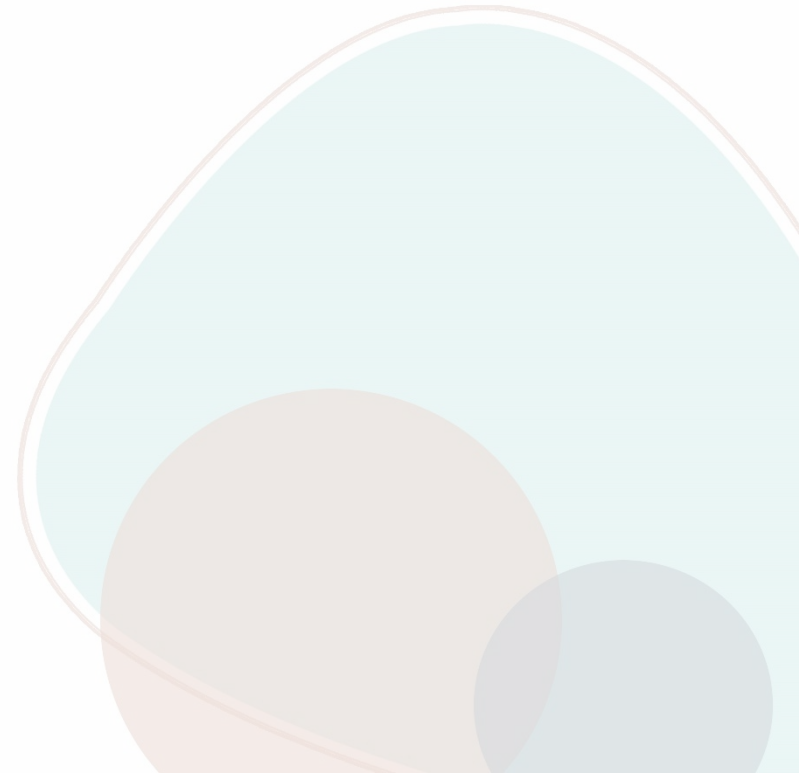
- Langzame achteruitgang met exacerbaties/ziekenhuisopname
- Markering palliatieve fase
 - Herhaalde ziekenhuisopnamen
 - Ernstige lichamelijke beperkingen
 - Gesprek wel of geen therapeutische behandelingen
 - Comorbiditeit en complicaties

Stelling 1

- Door het onvoorspelbare verloop is het verlenen van palliatieve zorg bij hartfalen niet goed mogelijk

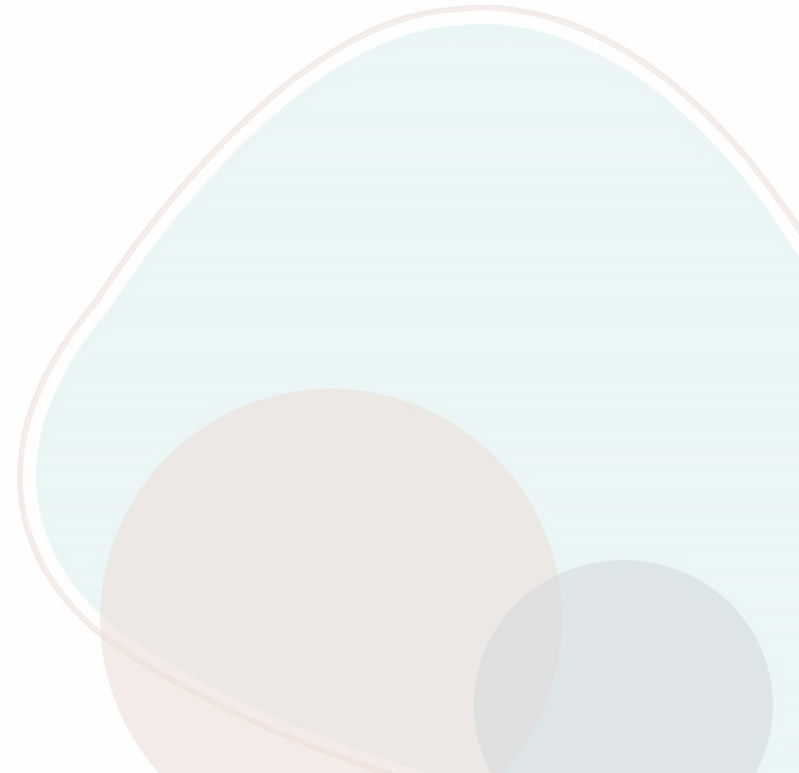
Man, 79 jaar
hartfalen, coronairlijden
dm en hypertensie
bypass 2013
ICD 2017
R/B blokker , ace remmer, diureticum

- 1^e opname dc 2017
- 7x opname nadien in 2017 in verband met kamerritmestoornissen, ablatie VT
- 2020 dc opnieuw, en COPD en revisie ICD naar CRT
- Nierfunctiestoornis
- Nieuwe medicatie

En nu?

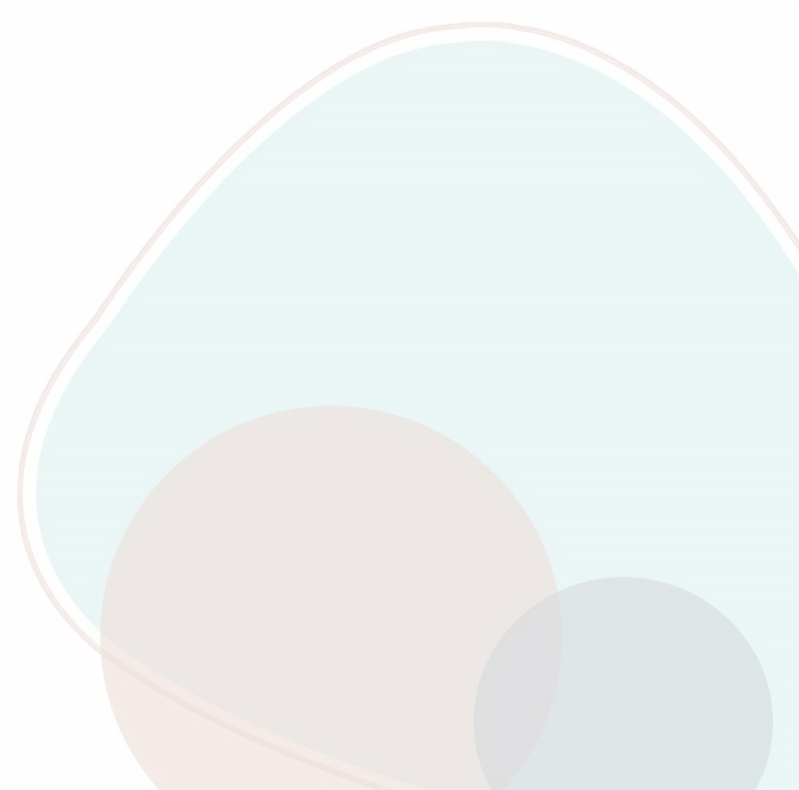
- 02-22 opname i.v.m. wankel evenwicht
- ICD uit
- ACP, overdracht
- Overlijden partner
- Plan thuis, geen opname meer
- Pt overleden februari 2024

Stelling 2

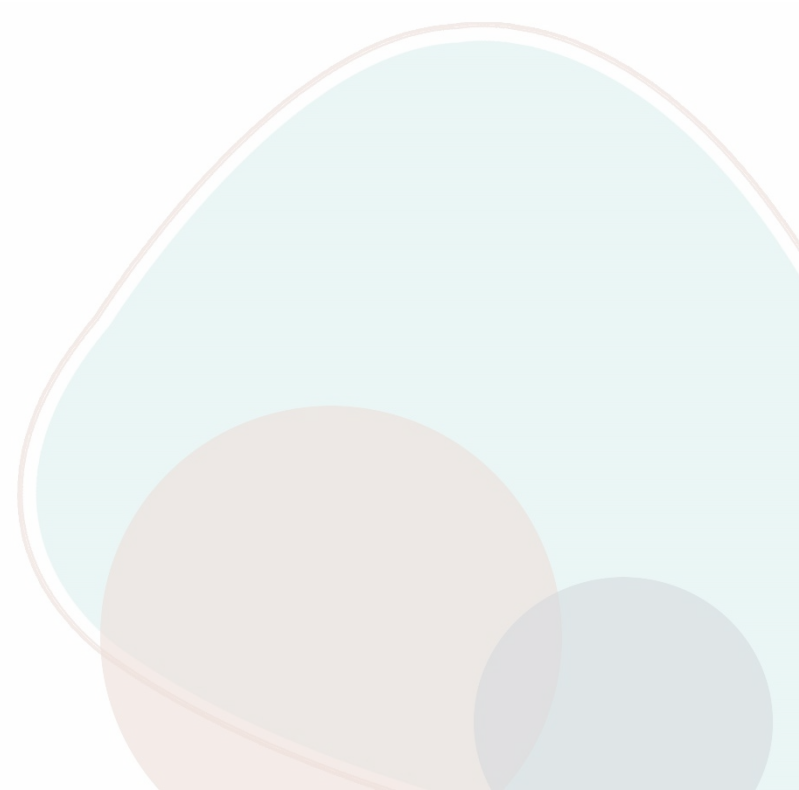
- In de hartfalenzorg wordt er te lang doorbehandeld

Man 78 jaar
2012 LBTB, AF, matige LVF
2021 groot MI, stents, pomp 15%
co morbiditeit
DM
OSas

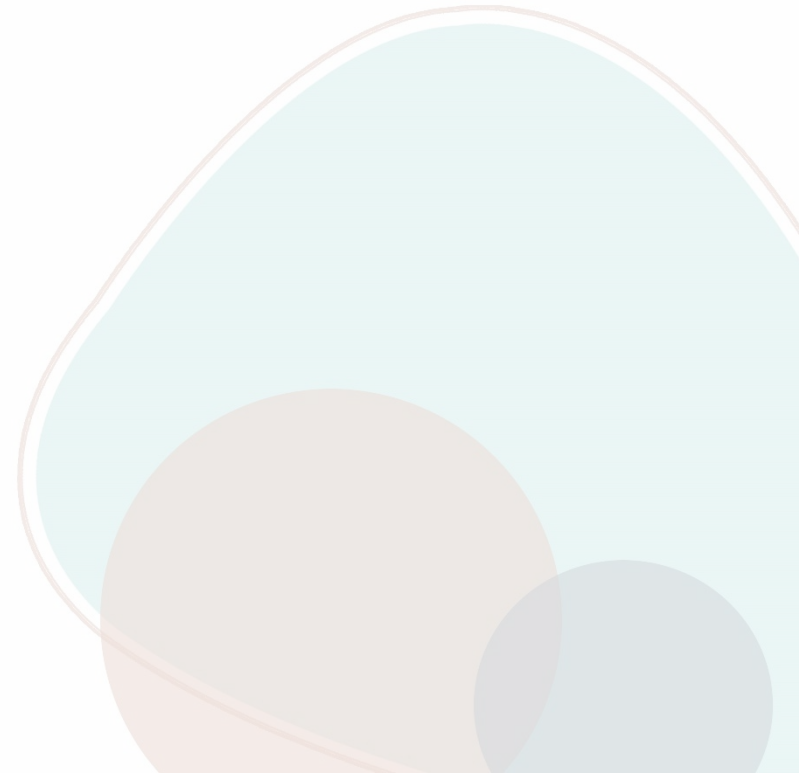
- QOL tot 21 goed, actief
- Na Mi kwetsbaar
- Situatie niet acceptabel voor patient en familie
- Biventr pm (tertiair centrum)
- Moeizaam beloop
- In de tijd geen vooruitgang

Stelling 3

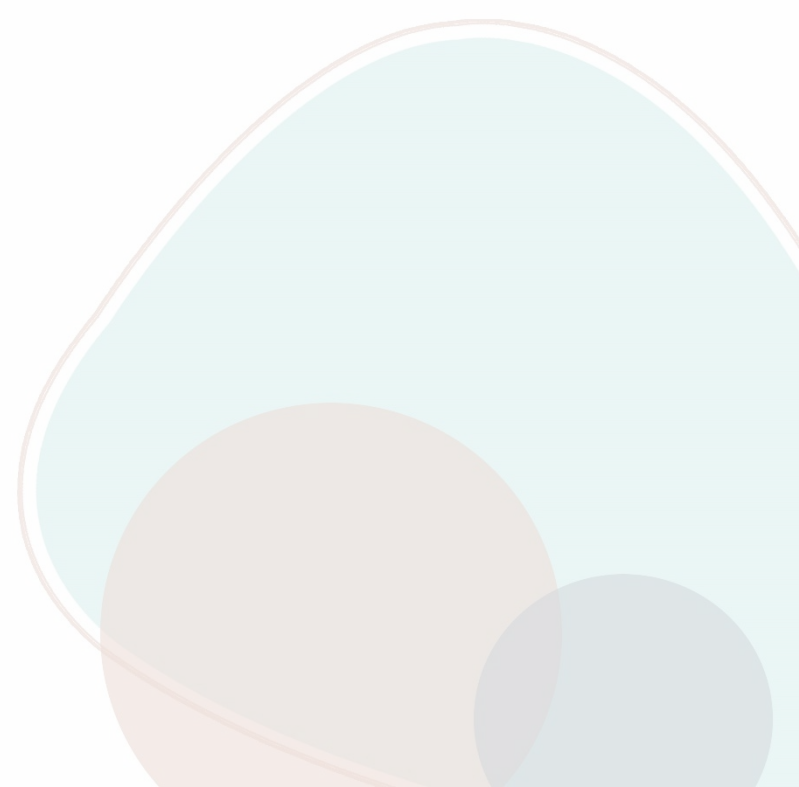
- Patiënten die last hebben van hartfalen willen helemaal niet horen dat ze zich in de palliatieve levensfase bevinden

Vrouw 82 jaar endometriumcarcinoom eindstadium hartfalen palliatief consult

- Acceptatie moeizaam
- Last met de overdracht
- Opgegeven?
- Irreële verwachtingen
- Geen prater

Discussie met de zaal of vragen?

- Take home:
- Palliatieve zorg bij hartfalen is lastig maar kan prima
- De organisatie is een zaak van de eerste en tweede lijn samen
- Weet elkaar te vinden

Hartelijk dank voor jullie aandacht!

Congres 'Goed gaon' | Passende zorg in de laatste levensjaren
21 maart 2024